

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/65/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118239388
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Valéria Kleinová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:6118239388.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Valérie Kleinovej a členov senátu Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej a JUDr. Anny Kašajovej v právnej veci žalobcu: D. Č. W. Slovenská X. S..X..F.., IČO: 24 785 199, so sídlom Československé armády 954/7, Hradec Králové, Česká republika, zast. ŠMÍDA advokátní kancelář s.r.o., organizačná zložka, IČO: 47 255 773, so sídlom Ul. Svornosti 43, Bratislava, proti žalovanému: O. Č., nar. 07.11.1973, trvale bytom Bakošova 2104/42, Bratislava, F. Y. XXX,XX C. S. Z., na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 28. novembra 2018 č.k. 8Csp 111/2018-136 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a v e c v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom uložil súd prvej inštancie žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 317,40 eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 17.12.2016 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku, a žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. V odôvodnení tohto rozhodnutia skonštatoval, že žalobca sa podanou žalobou, ktorá mu bola doručená dňa 20.02.2018, domáhal od žalovaného na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 06.03.2014 č. XXXXXXXXX (ďalej tiež „úverová zmluva“), uzavretej medzi žalovaným a jeho právnym predchodcom (spoločnosťou Provident Financial, s.r.o., IČO: 35 805 731, so sídlom Mlynské nivy 49, Bratislava), zaplatenia sumy 317,40 eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 17.12.2016 do zaplatenia, a náhrady trov konania. Žalobca uviedol, že na základe tejto zmluvy poskytol jeho právny predchodca žalovanému bezúčelový úver vo výške 720 eur v hotovosti pri podpísaní zmluvy. Žalovaný sa v zmluve zaviazal poskytnutý úver splácať v pravidelných týždenných splátkach v počte 60 s tým, že posledná splátka bola splatná dňa 30.04.2015. Nakoľko žalovaný porušil svoju povinnosť splácať úver riadne a včas a jeho právnemu predchodcovi uhradil celkovo len sumu 248,40 eur, ako postupník, na ktorého prešla žalovaná pohľadávka z pôvodného veriteľa, spoločnosti Provident Financial, s.r.o. na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 16.12.2016, si uplatnil len vrátenie istiny poskytnutého úveru (bez úrokov a poplatkov), od ktorej odrátal žalovaným uskutočnené platby, a zákonný úrok z omeškania. Žalovaný so žalobou nesúhlasil. Uviedol, že úver je bezúročný, pretože zmluva o úvere neobsahuje náležitosti určené zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, konkrétne rozčlenenie splátok, správnu hodnotu úrokovej sadzby a termín konečnej splatnosti úveru, a okrem toho uvádza nesprávny údaj o RPMN. Zmluvu považoval vzhľadom na výšku úrokovej sadzby za neplatnú, preto akékoľvek nároky súvisiace so zmluvou mali podľa jeho názoru charakter bezdôvodného obohatenia. Namietol tiež premlčanie žalovanej istiny vo výške 317,40 eur. Poukázal tiež na to, že právny predchodca žalobcu umelo rozčlenil platby za doplnkové služby, ktoré sú predmetom zmluvy o zabezpečení splátok úveru, v zmysle ktorej by mal uhradiť sumu 144,72 eur, t.j. polovicu istiny úveru. Uviedol, že právny predchodca žalobcu mu nič nevysvetľoval, len poznamenal, že ak chce pôžičku, musí podpísať všetky listiny, teda aby získal úver, musel podpísať zmluvu o zabezpečení splátok. Keďže

podpísanie tejto zmluvy je podmienkou pre získanie úveru, zdôraznil, že potom náklady s ňou spojené sa mali zahrnúť do celkových nákladov spotrebiteľa, čo by sa odzrkadlilo v hodnote RPMN. Na základe týchto skutočností považoval zmluvu o úvere za neplatnú. Žalobca k argumentácii žalovaného uviedol, že si neuplatnil nárok na zaplatenie zmluvných úrokov a poplatkov, a ani plnenia vyplývajúce zo zmluvy o zabezpečení splátok úveru. Keďže zmluva o úvere bola splatná dňa 30.04.2015 a žalobu podal na súd dňa 20.02.2018, vyhodnotil, že žalovanú pohľadávku si uplatnil v trojročnej premlčacej dobe, a teda nejde o plnenie z premlčanej pohľadávky.

3. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že právny predchodca žalobcu a žalovaný uzavreli dňa 06.03.2014 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému v hotovosti úver vo výške 720 eur (čo žalovaný potvrdil svojim podpisom na zmluve) pri úrokovej sadzbe 22,38% zo sumy úveru a za poplatok vo výške 144,72 eur. Úver bol žalovanému poskytnutý na dobu 60 týždňov. Žalovaný sa zaviazal splatiť poskytnutý úver 60-timi týždennými splátkami vo výške 16,14 eur, pričom termín splatnosti poslednej splátky, a teda aj konečnej splatnosti úveru bol dojednaný na siedmy deň 60-tého týždňa po dni uzavretia zmluvy. Podľa výpisu splátok a úhrad žalovaný zaplatil na úver spolu sumu 402,60 eur. Podaním zo dňa 16.12.2016 oznámil právny predchodca žalobcu žalovanému postúpenie žalovanej pohľadávky žalobcovi a žalovaného vyzval k zaplateniu dlhu zo zmluvy o úvere na číslo účtu žalobcu.

4. Vec posúdil právne podľa ust. § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), d), § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), § 517 ods. 1 veta prvá, ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a dospel k záveru, že žaloba žalobcu je dôvodná, preto jej v celom rozsahu vyhovel. Právny vzťah, ktorý vznikol medzi stranami sporu na základe úverovej zmluvy, vyhodnotil ako spotrebiteľský a predmetnú úverovú zmluvu ako spotrebiteľskú, na danú vec preto aplikoval príslušné ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch. Úverovú zmluvu považoval za platne uzavretú a vyhodnotil ju ako formulárovú, vopred pripravenú právnym predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného meniť jej obsah a text. Po preskúmaní úverovej zmluvy z hľadiska zákonom o spotrebiteľských úveroch požadovaných náležitostí ustálil, že neobsahuje údaj o dobe trvania zmluvy a o termíne konečnej splatnosti úveru požadovaný ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch. Keďže úverová zmluva neobsahovala všetky obligatórne zákonom požadované náležitosti, žalovanému poskytnutý úver vyhodnotil v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch ako bezúročný a bez poplatkov. Vychádzajúc z nesporného skutkového zistenia, že úver bol žalovanému poskytnutý vo výške 720 eur a žalovaný z neho uhradil spolu už sumu 402,60 eur, a prihliadajúc na skutočnosť, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, zaviazal žalovaného na úhradu rozdielu týchto súm vo výške 317,40 eur tak, ako si žalobca uplatnil v žalobe. Keďže žalovaný bol v omeškaní s plnením svojho peňažného záväzku, žalobcovi priznal v súlade s ust. § 517 ods. 1 veta prvá, ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. aj zákonný ročný úrok z omeškania vo výške 5% od 17.12.2016 do zaplatenia. Nakoľko úver vyhodnotil ako bezúročný a bez poplatkov a žalobca si uplatnil iba zaplatenie poskytnutej istiny úveru bez úrokov a poplatkov po odrátaní úhrad uskutočnených žalovaným, k ostatným námietkam žalovaného o chýbajúcich náležitostiach zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa už nevyjadroval. K žalovaným uplatnenej námietke premlčania žalovanej pohľadávky uviedol, že táto nie je premlčaná, pretože splatnosť úveru nastala dňa 30.04.2015 a žaloba bola podaná na súde dňa 20.02.2018, čiže vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe v súlade s ust. § 101 Občianskeho zákonníka. Žalobe žalobcu preto z uvedených dôvodov ako dôvodne podanej vyhovel.

5. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. a žalobcovi ako plne úspešnej strane sporu priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

6. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný riadne a včas odvolanie a žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolanie podal s poukazom na ust. § 205 ods. 2 písm. a), d), f) O.s.p. z dôvodov, že v konaní došlo k vadám uvedeným v ust. § 221 ods. 1 písm. f) a písm. h) O.s.p., súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k neúplným a nesprávnym skutkovým zisteniam a v poslednom rade z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil jeho podanie, keď jeho vzájomnú žalobu vyhodnotil len ako obranu proti žalobe. Opäť argumentoval, že posudzovaný úver je bezúročný, pretože úverová zmluva neobsahuje náležitosti určené zákonom o spotrebiteľských úveroch a obsahuje nesprávny údaj o RPMN. Úverový

zmluvu považoval vzhľadom na výšku úrokovej sadzby za neplatnú a akékoľvek nároky s ňou súvisiace za premlčané a majúce povahu bezdôvodného obohatenia. Opäť namietal premlčanie uplatnenej istiny 317,40 eur a skutočnosť, že právny predchodca žalobcu umelo rozčlenil platby za tzv. doplnkové služby, ktoré sú predmetom zmluvy o zabezpečení splátok, podľa ktorej mal uhradiť sumu 144,72 eur predstavujúcu viac ako polovicu istiny úveru. Keďže uzavretie dohody o zabezpečení splátok bolo podmienkou získania úveru, potom náklady podľa dohody o zabezpečení splátok sú podľa jeho názoru súčasťou celkových nákladov spotrebiteľa podľa ust. § 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch. Pokiaľ teda hodnota RPMN s týmito nákladmi nepočíta, je v rozpore so zákonom v neprospech jeho osoby ako spotrebiteľa a úver treba považovať za bezúročný a bez poplatkov. Zmluvu o zabezpečení splátok, ktorú musel ako spotrebiteľ uzavrieť za účelom získania úveru, a spôsob jej uzavretia vyhodnotil tiež ako neseriózne konanie právneho predchodcu žalobcu. To, že úrok bol v porovnaní s poplatkom za garantovanú službu a za službu zabezpečenia splátok najnižší, podľa jeho názoru svedčí o tom, že hlavným zámerom právneho predchodcu žalobcu bolo vytvoriť rôzne poplatky za služby, ktoré sú pre spotrebiteľa úplne zbytočné. Poplatok za garantovanú službu a poplatok podľa zmluvy o zabezpečení splátok považoval preto za plnenia z neprijateľnej zmluvnej podmienky (§ 53 ods. 1, 4 Občianskeho zákonníka). Zotrval na tvrdení, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje rozčlenenie splátok (na úroky, istinu a iné poplatky), správnu hodnotu úrokovej sadzby a termín konečnej splatnosti. Namietal tiež úhradu trov konania vo výške 16,50 eur a úhradu úrokov z omeškania. Postup súdu prvej inštancie v konaní považoval za nezákonný. Namietal aj to, že súd prvej inštancie okrem toho, že vôbec nevyhodnotil jeho námietky, dospel k nesprávnemu záveru o platnosti zmluvy, nepoužil ust. § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch a § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka a nerozhodol ani o jeho žiadosti o oslobodenie od platenia trov konania a trov právneho zastúpenia. Na záver poukázal na to, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní nezohľadnil, že nie je schopný uhrádzať tak vysokú sumu, a neumožnil mu splácanie v splátkach (§ 160 ods. 1 O.s.p.). Napadnuté rozhodnutie vyhodnotil preto tiež ako predčasné.

7. Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že ním uvádzané skutočnosti nie sú relevantné a spôsobilé spochybniť platnosť uzatvorenej zmluvy a žalobou uplatnený nárok. Odvolacie námietky týkajúce sa bezúročnosti a bezpoplatkovosti považoval za nepodstatné z dôvodu, že v žalobe si uplatňuje iba nesplatenú istinu zníženú o žalovaným uskutočnené platby bez nároku na príslušenstvo. Pokiaľ ide o zmluvu o zabezpečení splátok úveru uviedol, že aj v prípade, že by bola absolútne neplatná, nemala by za následok absolútnu neplatnosť úverovej zmluvy, aj keď má akcesorickú povahu, pretože ide o samostatný právny úkon na samostatnej listine. Okrem toho zdôraznil, že predmetom tohto konania nie je nárok zo zmluvy o zabezpečení splátok úveru. Keďže akcesorickú povahu má iba zmluva o zabezpečení splátok úveru vo vzťahu k úverovej zmluve, uviedol, že zmluvy nemožno posudzovať ako vzájomné závislé podľa ust. § 52a ods. 2 Občianskeho zákonníka, a poznamenal, že zánik zmluvy o zabezpečení splátok úveru nespôsobuje zánik úverovej zmluvy. K námietke premlčania uviedol, že pôvodný veriteľ poskytol žalovanému bezúčelový úver na obdobie 60 týždňov s tým, že prvá splátka bola splatná 7. kalendárny deň po poskytnutí peňažných prostriedkov, t.j. dňa 06.03.2014 a posledná splátka dňa 30.04.2015, pokiaľ teda konečná splatnosť úveru nastala dňa 30.04.2015 a nárok z úverovej zmluvy si uplatnil na súde dňa 20.02.2018, mal za to, že nárok si uplatnil včas, pred uplynutím všeobecnej premlčacej lehoty.

8. Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (ust. § 379 a § 380 C.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania, a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. Podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

10. Porušením práva na spravodlivý proces sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil strane sporu realizáciu tých procesných práv, ktoré jej Civilný sporový poriadok (predtým Občiansky súdny poriadok) priznáva, v tomto prípade právo na riadne a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je aj právo strany sporu, ako aj iného zainteresovaného subjektu na rozhodnutie, ktorého dôvody sú zjavné a zreteľné, pretože práve odôvodnenie rozhodnutia je zárukou toho, že výkon spravodlivosti nebude arbitrárny (I. ÚS 117/07). Porušením práva na spravodlivý súdny proces je preto aj vydanie arbitrárneho rozhodnutia bez relevantného odôvodnenia. To, že právo sporových strán na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne

vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorej závery si osvojil aj Najvyšší súd Slovenskej republiky (v uznesení sp. zn. 5Cdo 106/2010 zo dňa 15.07.2010). Napokon povinnosť riadne a presvedčivo odôvodniť rozsudok súdu ukladá aj ust. § 220 ods. 2 C.s.p.. Presvedčivosť odôvodnenia rozsudku znamená, že premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako aj závery, ku ktorým súd na základe týchto premís dospel, sú pre širšiu právnickú, ale aj laickú verejnosť pochopiteľné, a zároveň prijateľné, racionálne a spravodlivé.

11. Z predloženej spisu odvolací súd zistil, že žalobca sa podanou žalobou, doručenou pôvodne kauzálnu príslušnému Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 20.02.2018, domáhal od žalovaného na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 06.03.2014 zaplata sumy 317,40 eur s príslušenstvom ako postupník, na ktorého mala byť žalovaná pohľadávka postúpená zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 16.12.2016 postupcom - Provident Financial, s.r.o., IČO: 35 805 731, so sídlom Mlynské nivy 49, Bratislava, s ktorým ako veriteľom uzavrel žalovaný ako dlžník predmetnú úverovú zmluvu zo dňa 06.03.2014. Spolu so žalobou predložil žalobca okrem fotokópii zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 06.03.2014, zmluvy o zabezpečení splátok úveru zo dňa 06.03.2014, výpisu splátok a úhrad žalovaného, špecifikácie dlžnej sumy, oznámenia o postúpení pohľadávok zo dňa 16.12.2016 a predžalobnej výzvy zo dňa 07.11.2017 adresovaných žalovanému spolu a príslušných podacích hárkov, aj fotokópiu zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 16.12.2016 uzavretej medzi spoločnosťou Provident Financial, s.r.o., IČO: 35 805 731, so sídlom Mlynské nivy 49, Bratislava, ako postupcom a žalobcom ako postupníkom. V zmysle článku I tejto zmluvy upravujúceho predmet zmluvy postúpil menovaný postupca postupníkovi (žalobcovi) pohľadávky, ktoré mu vznikli ako veriteľovi na základe: a) zmlúv o úvere, ktoré ako veriteľ uzavrel s dlžníkmi a na základe ktorých poskytol dlžníkom úvery v určitej dohodnutej výške, ktoré sa mu dlžníci zaviazali spolu s úrokmi vrátiť v dohodnutých splátkach, a na základe b) zmlúv o zabezpečení splátok úveru, ktoré ako veriteľ uzatvoril s dlžníkmi, na základe ktorých si dlžník objednal u neho službu spočívajúcu vo výbere splátok úveru v hotovosti v mieste určenom dlžníkom a on sa zaviazal na základe týchto zmlúv dlžníkovi danú službu (výber splátok) poskytnúť, a to za odmenu v dohodnutej výške, splatnú v splátkach úveru spolu so splátkou úveru; ktoré sú podrobne špecifikované v prílohe č. 1 tejto zmluvy aj spolu s príslušenstvom a všetkými právami s nimi spojenými (ďalej len „pohľadávky“). Príloha č. 1 zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 16.12.2016, prípadne jej fotokópia, však spolu s príslušnou zmluvou o postúpení pohľadávok predložená nebola, čiže nie je obsahom spisu. O žalobe žalobcu o zaplata sumy 317,40 eur s príslušenstvom rozhodol súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom napokon tak, že jej v celom rozsahu vyhovel a žalovaného zaviazal k povinnosti zaplatiť žalobcovi túto sumu spolu s príslušenstvom, pričom k záveru o dôvodnosti uplatneného nároku dospel na základe zistenia, že žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 720 eur a žalovaný zaň uhradil už sumu 402,60 eur, a po vyhodnotení, že úverová zmluva zo dňa 06.03.2014 bola platne uzavretá, úver poskytnutý na jej základe vo výške 720 eur bezúročný a bez poplatkov, a právo žalobcu na zaplata žalovanej istiny nepremlčané.

12. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd konštatuje, že právny záver súdu prvej inštancie o dôvodnosti žalobcom uplatneného nároku automaticky, implicitne, predpokladá existenciu vecnej legitímácie na oboch stranách sporu, t.j. aktívnej vecnej legitímácie žalobcu a pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v danom spore, pretože k skúmaniu dôvodnosti žalovaného nároku pristupuje súd až po ustálení, že sporovým stranám príslúcha aktívna a pasívna vecná legitímácia. Z predloženej spisu však odvolací súd nezistil, že by žalobcovi príslúchala aktívna vecná legitímácia, pretože aj keď žalobca predložil zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 16.12.2016, na základe ktorej malo dôjsť k postúpeniu žalovanej pohľadávky z postupcu (Provident Financial, s.r.o.) na žalobcu ako postupníka, spolu s ňou nepredložil aj jej neoddeliteľnú súčasť, a to prílohu č. 1, ktorá podrobne špecifikuje všetky postúpené pohľadávky, a z ktorej by bolo možné jednoznačne zistiť a ustáliť, či bola predmetom postúpenia aj žalovaná pohľadávka, a teda či je žalobca aktívne vecne legitimovaný. Vzhľadom na skutočnosť, že preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania a súd ju skúma vždy aj bez návrhu (ex offa), odvolací súd ju v tomto odvolacom konaní skúmal aj napriek tomu, že ju žiadna zo strán sporu v odvolacom konaní a v konaní pred súdom prvej inštancie nenamietala.

13. V tejto súvislosti zdôrazňuje, že aktívnu vecnú legitímáciu sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Na to, aby sa niekto stal stranou sporu, netreba, aby bol účastníkom hmotno-právneho vzťahu, o ktorý v konaní ide; stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom) alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotno-právneho

vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (z rozsudku Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 192/2004).

14. Keďže obsahom súdneho spisu nie je aj príloha č. 1 zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 16.12.2016 ako jej neoddeliteľná súčasť, ktorá jediná podrobne špecifikuje všetky pohľadávky, ktoré boli predmetom postúpenia na základe tejto zmluvy medzi postupcom Provident Financial, s.r.o., a žalobcom ako postupníkom (samotná zmluva o postúpení pohľadávok postúpené pohľadávky nešpecifikuje), a ktorá by bola jediná spôsobilá jednoznačne a preukázateľne potvrdiť (alebo vyvrátiť), či žalobca je alebo nie je nositeľom žalovaného hmotnoprávneho nároku, odvolaciemu súdu nie je zrejmé na základe čoho, akých konkrétnych skutočností, listinných dôkazov a právnych úvah súd prvej inštancie dospel k záveru o tom, že žalobca, je nositeľom žalobou uplatneného nároku, a teda prislúcha mu aktívna vecná legitímácia, keď mu žalovaný nárok napadnutým rozsudkom priznal aj bez predloženia spomínanej prílohy č. 1 ako podstatnej súčasti zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 16.12.2016. Vzhľadom na skutočnosť, že súd prvej inštancie svoj záver o danosti aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v odôvodnení napadnutého rozsudku vôbec neodôvodnil, a ani sa otázkou aktívnej vecnej legitímácie v ňom vôbec nezaoberal, odvolací súd konštatuje, že napadnutý rozsudok je v tejto podstatnej otázke pre úplnú absenciu odôvodnenia odvolacím súdom nepreskúmateľný a z toho dôvodu aj arbitrárny. Keďže k skúmaniu dôvodnosti žalovaného nároku a rozhodovaniu o ňom pristupuje súd až vtedy, keď má jednoznačne preukázané, že obe strany sporu sú vecne legitímované, odvolací súd vyhodnotil napadnutý rozsudok a v ňom vyslovený právny záver o dôvodnosti žalovaného nároku tiež ako predčasný.

15. Odvolací súd pripomína, že sporové strany majú právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, teda s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Úvahy súdu o skutkových a právnych záveroch musia byť riadne, presvedčivo a zrozumiteľne odôvodnené tak, aby nevznikali pochybnosti o zákonnosti rozhodnutia najmä zo strany sporových strán, ktorým je rozhodnutie určené. Nedostatok riadneho a presvedčivého odôvodnenia rozhodnutia je porušením práva strany sporu na spravodlivé súdne konanie, pretože sa jej tým odníma možnosť vnímať rozhodnutie ako logicky pochopiteľný celok a súčasne možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia opravných prostriedkov, a teda aj možnosť riadne konať pred súdom. Odňatie možnosti strane konať pred súdom je porušením jej práva na spravodlivý súdny proces a dôvodom na zrušenie napadnutého rozhodnutia.

16. Aj keď v danom štádiu konania je vzhľadom na doposiaľ finálne nevyriešenú otázku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu predčasné zaoberať sa otázkami týkajúcimi sa dôvodnosti žalobou uplatneného nároku, odvolací súd považuje vzhľadom na odvoláciu námietku žalovaného o premlčaní žalobou uplatneného nároku, a predovšetkým v záujme správnosti prípadného právneho posudzovania premlčania žalovaného nároku v ďalšom konaní (po zrušení napadnutého rozsudku a vrátení veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie), ak súd prvej inštancie opäť vyhodnotí danosť aktívnej vecnej legitímácie žalobcu a pristúpi k posudzovaniu dôvodnosti žalobou uplatneného nároku, za potrebné vyjadriť sa aspoň k otázke premlčania žalovanej sumy 317,40 eur s príslušenstvom a k právnemu posúdeniu tejto otázky súdom prvej inštancie v napadnutom rozsudku. V prvom rade s poukazom na ust. § 103 Občianskeho zákonníka uvádza, že v prípade plnenia úveru (dlhu) v splátkach, pokiaľ nedošlo pre nesplnenie niektorej zo splátok k zročnosti (splatnosti) celého úveru (§ 565 Občianskeho zákonníka), plyní pre každú zo splátok samostatne trojročná premlčacia doba podľa ust. § 101 Občianskeho zákonníka, a to odo dňa zročnosti tej-ktorej splátky. Pokiaľ však dôjde pre nesplnenie niektorej zo splátok k zročnosti celého úveru postupom v zmysle ust. § 565 Občianskeho zákonníka (veriteľ vyhlási predčasnú splatnosť úveru a požiada dlžníka o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky), premlčacia doba začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. V danom prípade však z predloženého spisu nevyplýva, že by došlo zo strany veriteľa (Provident Financial, s.r.o.) k postupu podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka a k následnému zosplateniu celého úveru. Je preto zrejmé, že jednotlivé žalovaným riadne a včas neuhradené splátky sa premlčovali samostatne odo dňa ich zročnosti, čiže premlčanie každej splatnej riadne a včas neuhradenej splátky sa v takomto prípade malo posudzovať samostatne. Pokiaľ teda súd prvej inštancie posudzoval premlčanie žalovanej

sumy podľa dátumu splatnosti poslednej splátky 30.04.2015, ku ktorému prirátal tri roky (premlčacia doba), a potom vzhľadom na skutočnosť, že žaloba bola na súde podaná dňa 20.02.2018 vyslovil záver, že žaloba bola podaná včas, nepostupoval správne v súlade s uvedenými zákonnými ustanoveniami o premlčaní a premlčanie žalovanej sumy posúdil po právnej stránke nesprávne. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca si uplatnil len nezaplatenú časť istiny úveru a okrem toho úver poskytnutý žalovanému sa považoval za bezúročný a bez poplatkov (táto skutočnosť nebola medzi stranami sporná ani v odvolacom konaní), odvolací súd uvádza, že pri určení súhrnnej výšky nepremilčaných splátok bolo (a je i v budúcnosti) potrebné vychádzať iba z tej časti sumy nepremilčaných splátok, ktorá pripadala na istinu tej-ktorej nepremilčanej splátky, a to podľa amortizačnej tabuľky úveru veriteľa (z ktorej možno jednoznačne zistiť akú časť sumy tej-ktorej splátky tvorí istina, úroky a poplatky), ktorá však v danom prípade obsah súdneho spisu netvorila.

17. Odvolací súd dospel s poukazom na vyššie uvedené k záveru, že súd prvej inštancie týmto nesprávnym procesným postupom, keď vypracoval rozsudok, z ktorého vyplýva záver o danosti aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, ktorý však nezodpovedá obsahu listinných dôkazov založených v spise, a ktorý v rozsudku nie je vôbec odôvodnený; nepreskúmateľnosťou a arbitrárnosťou svojho rozhodnutia v podstatnej otázke porušil právo sporových strán na spravodlivý súdny proces. Toto procesné pochybenie súdu prvej inštancie nie je možné v odvolacom konaní napraviť, nakoľko absentujúce odôvodnenie nie je možné preskúmať.

18. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. v spojení s § 391 ods. 1 C.s.p. v celom rozsahu (aj v závislej časti o trovách konania) zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, v ktorom bude úlohou súdu prvej inštancie opätovne posúdiť existenciu aktívnej vecnej legitímácie žalobcu vzhľadom na žalobcom tvrdené avšak jednoznačne nepreukázané postúpenie žalovanej pohľadávky z postupcu, Provident Financial, s.r.o., na jeho osobu, ako aj vzhľadom na obsah spisu, a v závislosti od posúdenia tejto otázky žalobu buď zamietnuť (v prípade nepreukázania aktívnej vecnej legitímácie žalobcu), alebo pristúpiť k opätovnému skúmaniu dôvodnosti žalovaného nároku aj vzhľadom na žalovaným vznesenú námietku premlčania (pri ktorej posúdení bude súd prvej inštancie viazaný vyššie vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu) a rozhodnúť o ňom. Úlohou súdu prvej inštancie bude tiež všetky tieto závery (o aktívnej vecnej legitímácii, prípadne i o dôvodnosti uplatneného nároku) v novom rozhodnutí riadne odôvodniť tak, aby spĺňalo požiadavku § 220 ods. 2 C.s.p.. Odvolací súd záverom zdôrazňuje, že nové rozhodnutie súdu prvej inštancie musí byť zrozumiteľné, presvedčivé a konzistentné, a jeho právne závery jednoznačné, aby naň mohli sporové strany v prípadnom odvolaní reagovať a právne voči nemu argumentovať, a aby bolo v odvolacom konaní preskúmateľné. Právnym názorom odvolacieho súdu je súd prvej inštancie viazaný (ust. § 391 ods. 2 C.s.p.).

19. O náhrade trov (aj tohto odvolacieho) konania rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

20. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).